

TEHNIKA

ÜLKOOL

37 (1373)
14. oktoober
1992

TALLINNA TEHNIKAÜLKOOLI AJALEHT

TÄHISTASIME 74. AASTAPÄEVA

Väga hea meel sellest, et ikka on inimesi, kes TTÜ tuldumärgi väärt

Pildistanud Meida Jalast

17.septembri tööpäevane hommik algas Tehnikaülikooli perele kell 7.55 piduliku lipuheiskamise ja tervitusmänguga puhkpilliorkestrilt. Aastapäeva põhisündmuse – nõukogu piduliku istungi – muutis veelgi meeldejäävamaks tehnikaülikooli esimese 22 pärastsõjaagse magistrandi promotsoon. Kahekümnele neist omistati tehnikamagistri kraad, Mati Feldmannile anti üle loodusteaduste magistri diplom ja Anton Kutserile majandusmagistri diplom. Tarmo Uustalu jõudis esimese teaduskraadini magistriõpingute põhjal, ülejäänuil avanes võimalus vormistada oma aspirantuuris alustatud õpingud magistridiplomiks.

Esimesed 7 diplomit anti TTÜ-s välja enam kui 50 aastat tagasi ja nii kandiski esimene sellel sügisel välja kirjutatud magistridiplom järjekorranumbrit kaheksa.

“Magistrikraad on ainult üks aste pikal teaduseteel”, lausus rektor Olav Aarna ja andis aplausi saatel kätte uhiuued magistridiplomid:

1. ANDRUS AAVIKULE tehnikamagistri diplom nr. 000008, magistritöö teemal “Linnateede ja tänavate remondi ja korrashoiu optimaalse planeerimise süsteem”, teaduslik juhendaja prof. Vladimir Segerkrantz.

2. ANTS-KASPER KÕIVULE tehnika-
magistri diplom nr. 000009, magistritöö teemal “Ioonjuhtivusega vedelike elektromagnetilise konduktsioon-kuluandurite moderniseerimine”.

3. PRIIT PÕDRALE tehnikamagistri diplom nr. 000010, magistritöö teemal “Polümeeride hõõrdumine reversiivkulgemisel”, teaduslik juhendaja dotsent Maido Ajaots.

4. ANDREI ŠKVIROVILE tehnikamagistri diplom nr. 000011, magistritöö teemal “Hõljutus – stabiliseerimissüsteem lühiajalise toimega transpordile”, teaduslik juhendaja dotsent Alar Kont.

5. ALEKSANDER KILGILE tehnika-
magistri diplom nr. 000012, magistritöö teemal “MHD – induksioonsegistite uurimine”.

6. MATI FELDMANNILE loodusteaduste magistri diplom nr. 000013, magistritöö teemal “Ultraheligeneraatori lähisvälja matemaatiline modelleerimine evolutsioonivõrrandite abil”, teaduslik juhendaja akadeemik Jüri Engelbrecht.

7. MEELIS SIRENDILE tehnikamagistri diplom nr. 000014, magistritöö teemal “Rapsiõli uurimine, tema säilitamine ja puhastamine”, teaduslik juhendaja prof. Jüri Kann.

8. AVO OTSALE tehnikamagistri diplom nr. 000015, magistritöö teemal “TTÜ arvutivõrgu struktuur ja kasutamine”.

9. AIMUR RAJALE tehnikamagistri diplom nr. 000016, magistritöö teemal “Signaali efektiivväärtuse periooditundatud hindamisalgoritm”, teaduslik juhendaja dotsent Toomas Meister.

10. TIIT VAPPERILE tehnikamagistri diplom nr. 000017, magistritöö teemal “Arendus- ja kompileerimisprotsessi kujundamine Eesti koolis” teaduslik juhendaja dotsent Toomas Mikli.

11. TOOMAS ORDLIKULE tehnikamagistri diplom nr. 000018, magistritöö teemal CAD-süsteemid ehitusprojekteerimisel”.

12. INDREK SALISELE tehnikamagistri diplom nr. 000019, magistritöö teemal “Fosfori ärastamine reoveest bioloogilisel puhastusmeetodil”, teaduslik juhendaja dotsent Heino Mölder.

13. ANTON KUTSERILE majandusmagistri diplom nr. 000020, magistratöö teemal "Firma tootlikkuse mõõtmine ja analüüs", teaduslik juhendaja dotsent Eedo Kalle.

14. TÖNU LUMBERGILE tehnikamagistri diplom nr. 000021, magistratöö teemal "Signaalitöötussüsteemide tarkvara", teaduslik juhendaja dotsent Vladimir Heinrichsen.

15. AARNE ROOSILE tehnikamagistri diplom nr. 000022, magistratöö teemal "Signaalitöötussüsteemide modelleerimine arvutil".

16. PRIIT VILBALE tehnikamagistri diplom nr. 000023, magistratöö teemal "Jaotatud koormusega õhukeseseinaliste metalltalade arvutus", teaduslik juhendaja prof. Johannes Aare.

17. MART HENNOLE tehnikamagistri diplom nr. 000024, magistratöö teemal "Piimakarja suurfarmide reovee ja nende töötlemise põhimõtted", teaduslik juhendaja prof. Leopold Paal.

18. TOOMAS SULLAKATKOLE tehnikamagistri diplom nr. 000026, magistratöö teemal "Liitobjektide identifitseerimisest distantsmeetodil", teaduslik juhendaja Vladimir Heinrichsen.

19. TIJA RÜÜTMANNILE tehnikamagistri diplom nr. 000027, magistratöö teemal "Rasvade desodoreerimise uurimine vaakumkelmekolonnis", teaduslik juhendaja prof. Juha Kallas.

20. RAIK JANSIKESELE tehnikamagistri diplom nr. 000028, magistratöö teemal "Kahemootorilise magnetohüdrodünaamilise (MHD-)dosaatori uurimine", teaduslik juhendaja prof. Juhan Laugis.

21. TARMO UUSTALULE tehnikamagistri diplom nr. 000029, magistratöö teemal "Objektorienteeritud ja loogilise tarkvaraparadigma kombineerimine", teaduslik juhendaja prof. Jan Komorowski, dotsent Peeter Lorents.

22. KALLE KIKASELE tehnikamagistri diplom nr. 000030, magistratöö teemal "Õlijaätmete kahjutustamine põletustehases, arvestades keskkonnakaitse nõudeid", teaduslik juhendaja prof. Leopold Paal.

Tehnikaülikooli kõrgeima autasuga — medalliga "MENTE et MANU" hinnati kahe inimese teeneid:

Karin Rööp, TTÜ kammerkoori kauaaegne dirigent, kes peale viimase laulu juhutamist ulatas dirigendikepi noorele kolleegile Hain Hõlpusele;

Feliks Angelstok, õhtuõpikonna endine dekaan, kes käesolevast õppeaastast töötab Sisekaitseakadeemia kantslerina.

EV Haridusministeeriumi aukirjad andis volitatud isikute puudumisel üle rektor O. Aarna. Aukirjasajateks olid:

Feliks Angelstok

Toomas Laur

Kalju Lott

Wilhelm Kracht

TTÜ kuldmärgi piduliku üleandmise eel pidas lühikese asjakohase kõne Heino Ross:

"Õige pea antakse kätte meie teenekatcle töötajatele, kes on osalenud TTÜ-TPI tegevuses vähemalt 25 aastat, ülikooli kuldmärgid. Sellel traditsioonil on suhteliselt tähelepanuväärne minevik. Kuid selles, võib-olla mitte päris argumenteeritud põhjustel, ettevõtmises tekkis teatavasti mitmeaastane vahemik.

Antud intervallis on juhtunud mõndagi. Suured muutused on meie majanduses, veel suuremad meie vaimus ja loodetavasti ka hinges.

Kired möllavad momendilgi. Mõned kahetsevad mõnikord päris tõsimeeli, et nad oma nooruse tõttu ei saanud võidelda nõukogude vastu. Teisel jälle tõestavad, et võitlus nõukogude eest päästiski eesti rahva.

Kuid päris paljud, vast isegi enamik, on elanud kogu aja oma igapäevast töökate elu.

Tänu esmajoones neile on meil täna iseseisvus, tulevik suuresti omis kätes. Me oleme saavutanud väga palju. Nii palju, et me vahete-vahel ei suuda seda isegi haarata ega täielikult mõista.

Selle üldise töökuse taustal on meil õigus väita, et meie kuldmärgil on tõesti järjepidevus.

Sest teda pole varem antud ega anta ka täna teenete eest. Ta oli ja on töötegemise märk meie majas.

Siin on aga tööil eriline iseloom. Meil on ta ikka ühel või teisel viisil õpetamise ja teaduse tegemise teenistuses. Need mõisted on aga igihaljad ning igal juhul inimkonna progressi tagavad. Seepärast on meie kuldmärgil eriline kaal.

Ja seetõttu on loomulik ja igati tähelepanuväärne, et meie märgikandjad on saavutanud suurt edu oma tegevuses ka siis, kui nad ühel või teisel põhjusel on asunud tööle teistesse valdkondadesse ja paikadesse.

Lubage nüüd pöörduda tänaste kuldnaiste ja -meeste poole.

Arvan esmalt, et tunnustus teile on tähelepanuväärne ja loodan, et ta tõeliselt soojendab teie hinge. Eks igaüks teist ise teab täpselt, miks ta selle märgi vääriline on.

Olen vahel mõelnud, et kas kõik need austamised jne, pole liigselt paisutatud või lihtsalt formaalsed.

Võib-olla mõnikord on. Tallinna Tehnikaülikooli kuldmärgi puhul see igal juhul nii ei ole.

Ja seda sellepärast, et puhtformaalselt ei ole võimalik töötada meie majas 25 aastat või enam. Siin peab inimesel olema missioonitunnet, mõistust ja ausust.

Seepärast on küll väga hea meel sellest, et ikka ja ikka on inimesi, kes on Tallinna Tehnikaülikooli kuldmärgi väärt. Ei maksa mõelda, et kas ma olen selle vääriline.

Kui saad, siis oled. Hinnaalandusi siin ei tehta.

Omast kogemusest võin öelda, et see märk on küll südamelahedasem kui enamik teisi ja võib-olla kõlavamaid autasusid. Samal ajal aga ma ühtlasi loodan, et teist keegi pärast märgi kättesaamist ei luba kas või iseendale hakata paremini tööle kui seni.

Sel juhul te nagu ei austaks märgi vaimu ja peale selle rikuksite oma tervist.

Seepärast tuletan teile meelde selle sajandi suure juudi Lion Feuchtwangeri eluväärtuste skaalat. See on:

- 1) igapäevase elu mõnund
- 2) reisid ja maailma nägemise rõõm
- 3) naised (mehed) ja kõik teised rafineeritud lõbud
- 4) edu
- 5) sõbrad ja alles
- 6) töö.

Kuid see tark pani töö kõige alla, s.t. vundamendiks. Siit kogu elamise filosoofia.

Seepärast soovin, et teie kõik veel pikka aega suudaksite töötada nii nagu seni, olla eeskujuks meile kõigile.

Tallinna Tehnikaülikooli nõukogu ja, julgen öelda, kogu meie maja nimel soovin teile õnne.

Ise aga joon esimesel võimalusel pokaali teie terviseks põhjani."

1. Olav Aarna — TTÜ rektor
2. Mare Altosaar — materjalitehnika instituudi vanemteadur
3. Feliks Angelstok — end. õhtuõpikonna dekaan, peenmehaanika kat. dotsent
4. Ilmar Arro — raadio- ja sidetehnika instituudi direktor, professor
5. Zemfira Arro — puidu-, polümeeride ja tekstiiliinstituudi nooremteadur
6. Volkmar Arro — matemaatikainstituudi dotsent
7. Mare Aru — teabetalituse referent
8. Helgi Arumaa — teadusosakonna juhtiv infooloog
9. Villem Bender — füüsikainstituudi lektor
10. Daisy Eek — tead. raamatukogu vanembibliograaf
11. Urve Eras — käitismajanduse instituudi sekretär
12. Jevgeni Fominõh — käitismajanduse instituudi professor
13. Stellan Grabko — chitustootluse instituudi vanemteadur
14. Aime-Rutt Hall — kirjastusosakonna juhataja
15. Kalju Help — keemiainstituudi dotsent
16. Jaak Henno — informaatikainstituudi dotsent
17. Jaan Hile — materjalitehnika instituudi vanemteadur
18. Maire Hääl — konstrueerimisosak. kunstnik
19. Rein Irs — elektriaramite ja jõuelekt. instituudi dotsent
20. Kristi Jõers — autom. ja süsteemitehnika instituudi insener
21. Jaan Järvik — elektrotehn. aluste ja elektrimasinate instituudi vanemteadur
22. Hilja Jääger — tead. raamatukogu raamatukoguhoidja

23. Rein Jürgenson – elektrotehn. aluste ja elektrimasinate instituudi assistent
24. Henno Kallam – käitismajanduse instituudi lektor
25. Vambola Kallast – keemiainstituudi dotsent
26. Evald Kalm – autom. ja süsteemitehn. instituudi dotsent
27. Galina Kann – tehniliste õppevahendite osak. fotolaborant
28. Andres Keevallik – arvutitehnika instituudi direktor, professor
29. Liidia Kenk – raamatupidamise vanemraamatupidaja
30. Gunnar Klivert – käitismajanduse instituudi dotsent
31. Andres Kimmel – masinaehituse inst. dotsent
32. Valmar Kokkota – keeltekeskuse dotsent
33. Maano Koppel – teedeinstituudi dotsent
34. Malle Kreen – keemiainstituudi dotsent
35. Anatoli Kreinin – spordikeskuse õpetaja
36. Tea-Mall Krumme – puidu-, polümeeride – ja tekstiiliinstituudi laborant
37. Rein Kruus – soojustehnika instituudi dotsent
38. Vello Kukk – automaatika ja süsteemitehnika instituudi professor
39. Ants Kukrus – territoriaalmajanduse instituudi direktor, aseprofessor
40. Matti Kurm – arvutitehnika instituudi lektor
41. Rein Kuusik – keemiainstituudi direktor, vanemteadur
42. Aile Kuusmann – tead. raamatukogu vanembibliograaf
43. Plret Kõuts – teadusosakonna juhtiv ökonomist
44. Arne-Enn Kõösel – puidu-, polümeeride- ja tekstiiliinstituudi vanemteadur
45. Mare-Anne Laane – keeltekeskuse lektor
46. Rein Laaneots – aparaadiehituse instituudi professor
47. Elvi Lageda – käitismajanduse inst. assistent
48. Jaan Laid – soojustehnika instituudi vanemteadur
49. Edith Lalv – käitismajanduse instituudi assistent
50. Juhan Laugis – elektriaramite ja jõu-elektr. instituudi direktor, professor
51. Mihhail Lavrov – elektroonikainst. assistent
52. Guido Leibur – end. raadiotehn. kat. vanemõpetaja
53. Milvi Lepp – keemiainstituudi laborant
54. Taivo Liiva – masinaõpetuse instituudi dotsent
55. Erik Linnaks – emeriitprofessor
56. Jusef Lifšits – end. sotsiaaltead. kat. professor
57. Milvi Loitve – insenerigraafika keskuse dotsent
58. Heli Lootus – soojustehnika instituudi lektor
59. Jaan Lootus – elektrotehn. aluste ja elektrimas. instituudi dotsent
60. Ahto Lõhmus – üldteoreetilise teaduskonna dekaan
61. Enn Lüütse – end. mehaanika aluste kat. dotsent
62. Urve Madar – raadio- ja sidetehnika instituudi dotsent
63. Helga Mang – teor. majandusteaduse ja -metodoloogia instituudi sekretär
64. Mati Meldorf – elektroenergeetika instituudi dotsent
65. Uno Mereste – teor. majandusteaduse ja -metodoloogia instituudi professor
66. Eda Mesila – masinaehituse instituudi sekretär
67. Rein Mesila – masinaehituse inst. dotsent
68. Vello Mespak – teedeinstituudi dotsent
69. Volf Mežburd – elektrotehn. aluste ja elektrimas. instituudi vanemteadur
70. Elvilra Metus – füüsikainstituudi assistent
71. Toomas Mikli – informaatikainstituudi aseprofessor
72. Rein Munter – keemia- ja keskkonnakaitse tehn. instituudi professor
73. Rein Mägi – insenerigraafika keskuse lektor
74. Vahur Mägi – humanitaar- ja sotsiaaltead. instituudi dotsent
75. Vello Männama – elektroonikainstituudi aseprofessor
76. Ivar Märtsen – aparaadiehituse instituudi aseprofessor
77. Kalju Möller – elektroenergeetika instituudi dotsent
78. Viivi Namm – kaugõpikonna metoodik
79. Mats-Maidu Nanits – aparaadiehituse instituudi dotsent
80. Viive Nurm – ehitustootluse instituudi vanemteadur
81. Rein Oidram – elektroenergeetika instituudi aseprofessor
82. Holger Oja – puidu-, polümeeride- ja tekstiiliinstituudi insener
83. Hurmi Oja – majandusteaduskonna dekanadi sekretär
84. Rein Otsepp – end. majandusteooria kateedrijuhataja
85. Svea Otsmaa – ehitustootluse instituudi dotsent
86. Malle Paalmann – käitismajanduse instituudi dotsent
87. Aadu Paat – el. mikroskoopia ja röntgenanalüüsi labori juhataja
88. Enno Pais – matemaatikainstituudi lektor
89. Hele-Mall Pajumägi – spordikeskuse õpetaja
90. Toivo Pappel – masinaõpetuse instituudi dotsent
91. Jüri Papstel – masinaehituse instituudi direktor, aseprofessor
92. Olavi Paulus – teadusosakonna juhataja
93. Lidia Pets – keemiainstituudi dotsent
94. Ilmar Pihlak – ehitiste projekt. instituudi dotsent
95. Lui Pikkov – keemia- ja keskkonnakaitsetehnika instituudi dotsent
96. Jüri Pirso – materjalitehnika instituudi vanemteadur
97. Rein Plats – ehitustootluse instituudi dotsent
98. Arvi Poobus – soojustehnika instituudi vanemteadur
99. Eda-Tiia Pungar – teor. majandus- tead. ja -metodoloogia instituudi dotsent
100. Jüri Põldme – keemiainstituudi dotsent
101. Meeme Põldme – keemiainstituudi aseprofessor
102. Anne Püüaru – kirjastusosakonna vanem tehniline toimetaja
103. Peeter Raesaar – elektroenergeetika instituudi dotsent
104. Tiit Randla – käitismajanduse instituudi lektor
105. Mare Randveer – teor. majandustead. ja -metodoloogia instituudi dotsent
106. Vello Reedik – masinaehituse instituudi aseprofessor
107. Vööbe Rimmel – end. vee kvaliteedi labori insener
108. Lembit Roosimõlder – masinaehituse instituudi dotsent
109. Malle Root – rektoraat, prorektori sekretär
110. Tõnu Ruus – füüsikainstituudi aseprofessor
111. Endel Ruustal – matemaatikainstituudi dotsent
112. Heinar Sakkos – elektriaramite ja jõuelektr. instituudi dotsent
113. Jüta Sarapik – majandusarvestuse instituudi lektor
114. Lennart Sasi – ehitiste projekt. instituudi dotsent
115. Kalju Seljamäe – füüsikainstituudi lektor
116. Maire Semper – teadusosakonna juhtiv insener
117. Helvi Sepp – rektoraat, prorektori sekretär
118. Velko Sillmar – elektrotehnika aluste ja elektrimasinate instituudi direktor, aseprofessor
119. Rein Siltmar – arvutuskeskuse insener
120. Malle Sildvee – eelõppe osakonna juhataja
121. Ivo-Aat Soidra – teor. majandustead. ja -metodoloogia instituudi dotsent
122. Jüri Starkopf – puidu-, polümeeride ja tekstiiliinstituudi lektor
123. Tatjana Strizak – insenerigraafika keskuse lektor
124. Viktor Strizak – masinaõpetuse instituudi dotsent
125. Valdu Suurkask – keskkonnatehnika instituudi vanemteadur
126. Reet Suurpõld – kaugõpikonna sekretär
127. Jüri Säärekõnno – keskkonnatehnika instituudi vanemteadur
128. Eduard Schults – raadio- ja sidetehnika instituudi dotsent
129. Aija Zamors – majandusosakonna koristaja
130. Ellen Tallimets – keemiainstituudi dotsent
131. Andres Talvik – insenerigraafika keskuse juhataja
132. Jaak Tamberg – majandusteaduskonna dekaan
133. Elsa Tamm – keeltekeskuse dotsent.
134. Aita Tammerald – majandusarvestuse instituudi dotsent
135. Ivar Tammerald – matemaatikainstituudi aseprofessor
136. Jüri Tanner – rektoraat, prorektor
137. Andri Teaste – insenerigraafika keskuse dotsent
138. Kuno Teras – mehaanikainstituudi tehnik
139. Aili Tiik – humanitaar- ja sotsiaalteaduste inst. direktori abi
140. Irja Tobias – arvutussaali sekretär
141. Ludmilla Toivere – end. majandusteooria kat. dotsent
142. Erna Toomaru – raamatukogu raamatukoguhoidja
143. Madis Toomet – end. automaatika kat. vanemõpetaja
144. Asko Toomsoo – end. ohutuse ja õiguse kat. dotsent
145. Elsa Tõnnismann – õppeosakonna vanemmetoodik
146. Pärtel Tõnsberg – materjalitehnika instituudi insener
147. Ülo Tärno – mehaanikainstituudi professor
148. Vello Vahtra – end. majandusteooria kat. assistent
149. Ants Vaimel – teedeinstituudi dotsent
150. Eve-Heldi Valdna end. tootmisprots. automatiseerimise labori insener
151. Jüri Vanaveski – masinaehituse instituudi dotsent

152. Asta Vau — õppeosakonna juhataja
 153. Vello Valdna — materjalitehnika instituudi vanemteadur
 154. Kreet Vesikloja — territoriaalmajanduse instituudi ökonomist
 155. Edkar Vetkas — masinaõpetuse instituudi tehnik

Traditsioonilise aastapäevakõne pidas seekord prof. Heino Lepikson, mille järgnevalt veidi lühendatult avaldame.

Lugupeetud hr. Rektor, minu daamid ja härrad!

Täna, 17. septembril 1992 möödub 74 aastat sünnimälest, mis pani aluse tehnikakooli kõrgharidusele Eestis. Visa taotlemise tulemusel õnnestus Eesti Tehnika Seltsil saada Saksa okupatsioonivõimudelt luba korraldada Tallinnas tehnilised erikursused.

Õieti taotles tehnikaselts küll palju rohkemat — taheti avada tehnikum, kuid see käis vastu Saksa plaanidele, mis nägid Eestis ette saksakeelset ja —meelset haridust, ulatudes nähtavasti märksa kaugemalegi. Sel põhjusel tuli tehnikaseltslastel lisaks visale taotlemisele veel targalt kaaluda.

17. septembril 1918. aastal kursused avati. Tööd alustasid masinaehituse, elektrotehnika, ehituse, laevaehituse, hüdrotehnika ja arhitektuuri osakonnad. Kuulajateks oli registreerunud 115 inimest, kes maksid semestris 130 marka õppemaksu. Oppejõudude kaader oli olusid arvestades hästi komplekteeritud. Sinna kuulus 25 inimest, enamik neist olid suurte kogemustega diplominsenerid. Kursuste kavad olid läbimõeldud. Kõigi tunnuste põhjal otsustades oli tegemist mitte episoodiliste kursustega, vaid maskeeritud tehnikumi embrüoga.

Sattunud sellele võõrsõnale pean kohe märkima, et mõtlesin selle all "kujuneva kõrgema tehnilise õppeasutuse varajast arengujärku". Pean seda täpsustust vajalikuks, kuna mõnes võõrkeeles on sõnal "embrüo" ka teine tähendus, ja nimelt "midagi, mis nagu hakkaks olema, kuid ei ole veel päriselt." Aga sedagi tähendust ei pruugi käesoleval juhul lugeda pejoraatiivseks.

Kursusi korraldab Eesti Tehnika Selts asutati 1917. aasta oktoobris Tallinnas. Liikumise eesotsas seisis rühm eesti tehnikainimesi: juhatuse esimesse koosseisu kuulusid insenerid Ferdinand Peterson (esimees), Anton Uesson, Herman Reier, Villem Aleksander Reinok ja Karl Virma. Seltsi esmärgiks seati eesti inseneride ja tehnikahuviliste koondamist, tehnikateadmiste levitamist, emakeelse tehnikahariduse korraldamist, tööstuse edendamist, kodumaa loodusvarade tundmaõppimist ja kutsealase töö korraldamist. Silmapaistvamatest liikmetest tuleks nimetada ins. Karl Ipsbergi (kursuste esimene juhataja), Otto Reinvaldi, Evald Maltenecki, Artur Pernat, dr. ins. Egon Aleksander Leppikut, Johannes Keskküllil ja arh. Eugen Habermanni.

Need mehed olid kõik esimese põlve haritlased, pärit peamiselt taluomanike pe-

156. Jüri Villipõld — informaatikainstituudi dotsent
 157. Leo Võhandu — informaatikainstituudi professor
 158. Jaak Võrk — autom. tead. dekaan.
 159. Rein Võrk — elektrotehn. aluste ja elektrimasinate inst. aseprofessor

rekondadest, õpingud sooritanud Riia või Peterburi polütehnikumides (mõned ka Peterburi teede- või mäeinstituudis), üksikjuhtudel oli ülikool lõpetatud Saksamaal (Dresdenis). Töötanud pärast ülikooli mõned aastad Venemaa suurtes tööstus- ja ehitusettevõtetes, naasid nad suurte kogemustega rikastunult oma kodumaale, olles enamasti ka majanduslikult heal järjel.

Arvestades käsitletaval ajajärgul valitsenud situatsiooni (mitu aastat kestnud sõda, revolutsiooni, saksa okupatsiooni, enamlaste pealetungi ja majanduslikku kaost) tuleb imetleda nende meeste initsiatiivi, kaugenägelikkust ja meil tänapäeval nii harvaks jäänud omakasupüüdmatust. Ei töötanud ju tehnilise hariduse korraldamine Eestis tol ajal (ega ka tänapäeval) kellelegi majanduslikku õitsengut. Aga asi võeti ette ja tehti ära.

Ja sündmused arenesid kiiresti ning lõppkokkuvõttes tehnikumi avamisele soodsa suunas. Saksa okupatsiooniväed olid sunnitud Eestist lahkuma juba 1918. aasta novembris. Sama novembri lõpul alustas suurt pealetungi punaarmee jõudes jaanuaris 1919 koguni ainult 35 km kaugusele Tallinnast. See seiskas mõneks ajaks kursuste õppetöö, kuid — nagu praegu kombeks nimetada — meetodikatööd jätkati. Ja 1918. aasta detsembri lõpul peetud hoolekogu koosolekul nimetati õppeasutust juba avalikult tehnikumiks. Mängida võis juba lahtiste kaartidega.

1919. a. septembris õnnestus Eesti Tehnika Seltsil kokku leppida haridusministeeriumiga viimase osavõetus tehnikumi õpetevõime korraldamisel. Koolile anti uued esinduslikud ruumid Kanuti Gildi majas, Pikal tänaval, Tallinnas.

Esialgu töötas kursus A/S A.M.Lutheri uue mööblivabriku keldrikorrusel paiknevates ruumides Lõuna tänaval.

14. mail 1920 Asutava Kogu seadusandlik delegatsioon kinnitas Tallinna Tehnikumi põhikirja, millega õppeasutus kuulutati riigistatuks, selle kohaselt oli TT ülesandeks ette valmistada tegelikke inseneri ja tegelikke arhitekte ning tehnikuid (alamastmel). Alates 1923/24 õppeaastast võeti üliõpilasteks vastu ainult keskkooli lõpetanud (likvideeriti varem eksisteerinud eeltehnikum). Õppetöö kestis ametlikult kuus semestrit, tegelikkuses venis see aga paljudel põhjustel (seehulgas ka ülekoormatud programmide tõttu) märksa pikemaks.

Lõppkokkuvõttes oli Tallinna Tehnikum tunnustatud ülikoolina, mis vastas vormile "keskkool + 3 õppeaastat". Sellele vormile vastavaid kõrgkooli tegutseb mitmes riigis ka tänapäeval. Ja meie, Tallinna Tehnikaülikooli, tunnustamine selle

160. Arnold Vällo — masinaehituse instituudi dotsent

161. Leo Õispuu — soojustehnika instituudi dotsent

162. Lembit Üksti — masinaõpetuse instituudi dotsent

Tehnika erikursuste esimene juhataja
KARL IPSBERG

ülikooli järglaseks ei tohiks tekitada vastuväiteid.

Nüüd võib aga juhtuda, et mõnel kohalviibijal tekib küsimus, kuidas meie tänane 74. aastapäev aritmeetikaga klappib, sest kuus aastat tagasi, 1986. aastal, pühitseti siinsamas ruumis meie ülikooli viiekümendat aastapäeva?

Müstikat siin muidugi pole. Tallinna Tehnikum oli mõni aasta saanud riikliku kõrgkoolina rahus töötada, kui 1926. aasta septembris teatas tollane kirikuõpetaja haridusminister Jaan Lattik, et isenere tuleb hakata koolitama Tartu Ülikoolis, Tallinna Tehnikum aga muuta keskharidust andvaks tehnikakooliks. Põhjusi leiti mitmeid: ühelt poolt oli selgunud, et meil on inseneride ja tehnikute arvuline suhe käest ära (iga inseneri kohta tuli ainult 0,4 tehnikut), teiselt poolt viidati majanduslikele raskustele ja seisakule vabariigi tööstuse arengus.

Tol ajal vahetusid Eestis valitsused kiiresti. 1927. aastal oli ametis juba uus haridusminister, Alfred Mõttus (elukutselt arst), kes toetas oma eelkäija seisukohta ja esitas 1928. a. jaanuaris valitsusele vastava seaduse eelnõu. Diplomiinseneride koolitamine oli ette nähtud Tartu Ülikoolis. Riigikokku esimesele lugemisele pääses seaduseelnõu alles 1928. a. oktoobris ja sai toetuse. Teisel lugemisel aga oponentidele sellele ootamatult kindral Johan Laidoner, kuigi minister Mõttus väitis, et tehnikute järgi on vajadus nii suur, et Tallinna Tehnikumi võimalustest piisab ainult nende ettevalmistamiseks. Asi lõppes (aga ainult esialgu) sellega, et

(järgneb lk. 5)

20. novembril 1928. a. võttis Riigikogu vastu seaduse, mille alusel alustas tegevust uus, kuid samuti Tallinna Tehnikumi nime kandev keskeriõppeasutus. Senine Tallinna Tehnikum (ülikool) aga määrati sulgemisele. Seadus viidi ellu valitsuse määrusega 27. augustist 1929, kus fikseeriti, et kõrgharidust andev Tallinna Tehnikum lõpetab oma tegevuse 1. augustil 1933.

See määrus põhjustas vabariigis enneolematu protestilaine: pahameelt avaldasid õppejõud, üliõpilased, Tallinna linnavõimud, avaliku elu tegelased. Peeti protestikoosolekuid, esitati märgukirju, ajalehed avaldasid nii poolt kui ka vastu suunatud artikleid. Meiegi raamatukogu bibliograafiaosakonnas on kollektsioon tol ajal ilmunud ajaleheartiklitest, mida on huvitav ja päris õpetlik lugeda.

Esines ka heast toonist väljalangevaid teravusi, isegi haridusministri Mõttuse suust, kes 16. novembril 1928. aastal lõpetas oma sõnavõtu Riigikogu kõnetoolist viidates vanale Tallinna Tehnikumile: "...see on intriigide pesa ja tööd tehakse seal väga vähe!" Sellele vastas üliõpilaskond ajalehes "Vaba Maa" publitseeritud avaliku kirjaga, milles öeldi: "...tunnete tehnikumi väga vähe, kuid see ei õigusta Teie põhjendamata ja sihilikke sajatusi. Ootame Teilt põhjendust või aumehelikku järeldust".

Eriti vastuvõetamatuks peeti likvideerimiseks antud lühikest tähtaega. "Päevalehe" artiklis kirjutavad üliõpilased, et õpetamine käib tehnikumis ainesüsteemis (NB! Juba siis), likvideerima on hakatud aga kursusesüsteemis. 200 üliõpilasel ei jää seetõttu võimalust õpingute lõpetamiseks.

Ja ega jäänudki ülemustel muud üle, kui tuli Tallinna Tehnikumi sulgemise tähtaega korduvalt pikendada: algul 1. augustini 1934, siis 1. juulini 1935 ja lõpuks 1. juunini 1936. Tegelik likvideerimine venis sellestki tähtajast kaugemale.

Vahepeal oli Tartus nii mõndagi juhtunud. Asetleidnud sündmusi on meie ülikooli tehnikaloo õppetooli juhataja Vahur Mägi põhjalikult uurinud ja ma kasutan sünnkohal tema publitseeritud materjale.

26. veebruaril 1934 oli Riigikogu muutnud Tartu Ülikooli seadust, nähes selles ette tehnikateaduskonna loomist. 23. augustil andis valitsus omakorda selle täitmiseks määruse, mille alusel avati 1. septembril matemaatika-loodusteaduskonna juures tehnikaosakond. Aasta hiljem (1. septembril 1935) muudeti see omaette teaduskonnaks. Õppejõudude ametikohti aga ülikool juurde ei saanud ning uut teaduskonda tuli komplekteerida teiste, põhiliselt aga matemaatika-loodusteaduskonna arvel. Tartlasi häiris ka see, et protestid kogu selle aksiooni vastu ei vaibunud. Oktoobris 1935 saatis haridusministrile märgukirja Tallinna linnavalitsus (koos kogutud 18000 allkirjaga).

Protesteeris Tehnilise Hariduse Edendamise Selts ja paljud teised organisatsioonid. Neile vastasid riigivanemale adresseeritud märgukirjas Tartu Ülikooli rektor, üliõpilaste esindus, Tartu linnavalitsus ning volikogu jt. Lõpuks moodustas Vabariigi valitsus mitmest ministrist ja riigikontrolli esindajast koosneva komisjoni, mis otsustas küsimuse Tallinna ka-suks. 25. juunil 1936. a. ilmus riigivanema dekreet, mis andis korralduse luua Tallinnas sõltumatu tehnikakõrgkool – Tallinna Tehnikainstituut.

Sellega lõppes see mõtlematult alustatud, palju muret, tüli, pahandusi ja tarbetut kulu põhjustanud afäär. 1982. aastal ilmunud teose "Tartu Ülikooli ajalugu III" autorid Karl Siilivask ja Hillar Palamets vihjavad, et Tehnikainstituudi Tallinna asutamise üks eesmärke oli peale muu veel presidendi tahe nõrgestada Tartu opositsiooni Pätsu-Laidoneri diktatuurivõimu vastu. Veel arvatakse, et mängus oli ka kindralstaabi ja kaitseministeeriumi käsi.

Tallinna Tehnikainstituudi (alates 1938. a. Tallinna Tehnikaülikooli) pidulik avaaktus ja üliõpilaste esimene immatrikulatsioon toimus 15. septembril 1936, tolaegses peahoones Koplis.

Aktusel viibisid riigivanem Konstantin Päts, kaitseväge ülejuhataja kindral Johan Laidoner, haridusminister kolonel A. Jaakson, kaitseminister kindral P. Lill, piiskop H. B. Rahamägi, metropoliit Aleksander ja rida teisi aukandjaid. Külalised võttis vastu TTI rektor prof. P. Kogerman. Nii algas elu Tallinna Tehnikainstituudis. Piduliku sündmuse üksikasjalikku kirjeldust võib lugeda meie ülikooli ajalehe 1991. aasta 14. oktoobri numbrist. Huvitava kirjutise autor on dots. Juhan Toomaspoeg, kellele anti sellel aktusel kätte matrikel nr. 341.

Nüüd tuleb vastata küsimusele, mis põhjusel eelistati siitamaani just seda sündmust lugeda meie ülikooli asutamiseks ja pühitseti 50. aasta juubelil 15. septembril 1986. aastal? Olin otsuse tegemise juures ja võin seetõttu sellest rääkida.

1982. aasta oktoobris pühitses Tartu Ülikool oma 350. aastapäeva juubelil. TPI-st olid kutsutud külalisteks meie tolaegne rektor akadeemik Boris Tamm ja prorektorid Valdek Mikkal ning nende ridade autor. Pidulik aküus leidis aset "Vanemuise" teatrisaalis. Lavale oli kogunenud kõrgetest aukandjatest ja, kasutades igivana, kuid Eestis hiljuti võõrsõnade seas järjekordseks bestselleriks kujunenud terminit, prominentidest koosnev presiidium. Saali esimestes ridades istusid kutsutud külalised, teiste hulgas ka prof. Valdek Mikkal ja mina. Olime jõudnud kogeda, kui heldekäeliselt olid partel ja valitsus Tartu Ülikooli juubelil puhul toetanud: rahad, lümidid, fondid, ehitusload, aukirjadest ja aurahadest rääkimata. Koosoleku vaheajal tuli Boris Tamm meie juurde ja lisas presiidiumis kuuldist veelgi kadestamapanevaid detaile. Jälme mõttesse. Vaimusilma ette kerksid meie hädad: ruumipuudus, lagunema kipuvad hooned, vaeselt sisustatud laborid. Hädavajalikku finantseerimist, rääkimata fondidest ja lümitidest polnud kuskil loota. Ja siis ütles rektor: "On siiski väljapääs. Meil tuleb esimesel võimalusel pidada üks juubel!" Ja siit järeldus: asutamisaastaks tuli lugeda 1936. Kaotasime 18 aastat, kuid võitsime 6. korpuse ja palju muud. Ning katki pole midagi, sest tuleval aastal on jälle juubel.

Tallinna Tehnikumi direktor
HERMAN REIER

Kokkuvõttes arvan, et lisaks asutamispäevale on iga ülikooli elus sündmusi, mida igal aastal kui mitte pidutseda, siis vähemalt ajaleheartiklis, näituseväljapanekus või muul viisil meenutada tuleb. Niisiis, olgu, nagu ülikooli nõukogu otsustanud, meie asutamisaastaks 17. september 1918. Aga 15. septembril 1936 meenutame kui päeva, mil meie tõusime tõsiste ülikoolide hulka, mis vastavad vormelile "kesk-kool + 5".

Ja lõpuks, meie ülikoolis käib juba kolmandat õppeaastat akadeemiline reform. Selle reformi eesmärgid on:

1. Muuta TTÜ õppe-teadustegevus ülikoolipäraseks, st. õppe- ja teadustöö integreerimine.
  2. Muuta TTÜ õppe-teadustegevus Eesti ühiskonna vajadustele vastavaks, st. õppetöö korraldus mitmeharuliseks ja mitmeastmeliseks, teadustöös aga leida uus tasakaal alusuuringute ja Eesti-kesksete rakendusuringute vahel.
  3. Muuta ühilduvaks maailma, eelkõige Euroopa ülikoolisüsteemiga.
- Reformi põhimõtted, komponendid ja etapid on läbi mõeldud ja töö nende alusel käib. Kui see reform saab läbi viidud, oleme astunud edasi hülgasammu ja võime öelda, et oleme saanud kaasaegseks euroopalikuks ülikooliks selle sõna kõige tõsisemas tähenduses. Ja see päev kujuneb meie ajaloos kolmandaks märkimist ja meenutamist vääriks päevaks.

Tänan tähelepanu eest!

(aastapäevakõne trükkis ette valmistanud Vahur Mägi)

NB!

Tehnikaülikool kuulutab konkursi vastloodud materjaliuuringute keskuse juhataja kohta täitmiseks.

Konkursist osavõtuks esitada kuni 30.oktoobrini k.a. rektori nimele avaldus, lisades akadeemilise eluloo kirjelduse.

AKADEEMILINE ELULUGU

(soovitus koostamiseks AABSi materjali alusel)

Kirjutage elulugu üldjoontes juurdelisatud eeskujul alusel. Märkige täpsed kuupäevad (tavaliselt aastad, ametinimetused, raamatute ja artiklite pealkirjad jne.) Ingliskeelsed seletused peaksid järgnema originaalile nurksulgudes. Näidake ära aastate algus ja lõpp. Alustage kõige hilisema (viimase) aastaga.

1. ISIKLIKUD ANDMED

Akadeemiline ametinimetus, nimi, töökohta ja isiklik aadress, telefon, telefaks, teleks, elektroonilise posti numbrid, sünniaeg ja -koht, passiandmed ja perekonnameis.

2. ANDMED HARIDUSE KOHTA

Alustage kõige viimati lõpetatud kursusest ja lõpetage kõige varasemaga. Näidake koolis ja kõrgkoolis käidud aastad, saadud diplomid ja kraadid, akadeemilised kraadid, kutsed. Ülejäänud andmed hariduse kohta loetlege punktis 4.

3. AKADEEMILINE TEGEVUS

Alustage praeguse akadeemilise ametikohaga. Edutamine uue nimetusega tuleks näidata uue ametikohana. Jätke mainimata administratiivsed ametikohad. Märkige ametikohal töötamise aastad ja asutus.

4. ERIALANE HARIDUS

Loetlege kolm rühma: a) oma vabariigis, b) NSVL-s, c) välismaal. Iga rühma puhul alustage kõige viimasega, kaasa arvatud internatuur, erialane täiendamine, stipendiumid, ametipuhkused ja ametikohad. Märkige aasta, kestus, koht ja asutus, ja ainult need, mis ei kuulunud loetlemisele punktis 2.

5. AKADEEMILINE SPETSIALISEERUMINE

Kirjeldage oma teadustöö alasid ja liike, õpetamise kogemusi.

6. KURSUSED, KUS TÖÖTASITE

Loetlege kursuste teemad ja aastad, milal teie seal õpetasite.

7. TEADUSLIKUD PUBLIKATSIOONID

Jagage publikatsioonid rühmadesse. Igas rühmas grupeerige väljaanded vastupidiselt kronoloogilisele järjestusele, s.t. alustades kõige viimastest. Märkige kuupäev ja koht raamatu ning publikatsiooni ja koide ning aasta ajakirjade puhul.

a) Teaduslikud raamatud ja monograafiad (mainida kaasautorid). b) Tunnustatud teaduslikud artiklid teaduslikes

ajakirjades ja peatükid raamatutes.

c) Artiklid ajakirjades, konverentside materjalid, infobülletäänid jne. d) Teie erialaga seotud artiklid mitteakadeemilistes väljaannetes (ajalehed, ajakirjad jne.).

e) Õppematerjalid ja õpikud.

8. TEOKSILOLEV UURIMISTÖÖ

Loetlege kõik teoksilolevad, kuid mitte veel kirjastatud uurimisprojektid. Näidake lõpetamise aste, näit.: trükkis vastu võetud ja trükkis ettevalmistamisel; vastu võetud tulevikus avaldamise kuupäevaga; lõpufaasis; uurimisjärgus; plaanitud tulevikus avaldada.

9. TOIMETUSTE GEVUS

Grupeerides, nagu punktis 7:

a) teaduslikud raamatud (kaasautorid),

b) teaduslikud ajakirjad (näidata töö kestus),

c) teaduskonverentside materjalid,

d) infobülletäänid ja brošüürid,

e) õppematerjalid ja õpikud.

10. LOENGUD JA ESINEMISED TEADUSLIKEL KONVERENTSIDEL VÕI AKADEEMILISTES INSTITUTSIOONIDES

Alustage viimastest, näidates aasta ja konverentsi või asutuse nimetus.

11. ADMINISTRATIIVNE TÖÖ

Loetlege kõik ametikohad või valitavad kohad, alustades viimasega. Märkige ära töötamise algus- ja lõpu-aasta. Grupeerige järgmiselt: a) teaduskonna tasand, b) asutuse tasand, c) valitsuse tasand.

12. TEGUSEMINE ELUKUTSE ALAL

Liikmeks olek kutseorganisatsioonides; ametikohad, kus töötatud; organiseeritud konverentsid; läbiviidud spetsiaalsed projektid jne.

13. ÜHISKONDLIK TEGEVUS

Loengute pidamine laiale avalikkusele oma erialal, kuuluvus kodanike korporatsioonidesse jms.

14. AUTASUD

Loetlege tunnustused teie töö kohta, nagu aukiri, auhind, autasu väljapaistva õpetamise eest jne. Märkige aasta, autasu liik, autasu määranud asutus. Mitte mainida külalisametikohti ja uurimistöö stipendiume, mis on näidatud punkt 4. all.

VORMISTAMISE NÄIDIS

Curriculum Vitae (General)	
CURRICULUM VITAE	
Dale R. Edwards 3920 South University Avenue Essex, New Jersey 08875 (201) 792-0324	
EDUCATION:	1976-79: Ph.D. (expected), English, Eastern Univ., Essex, New Jersey Major field of concentration: 17th-century British poetry 1974-76: M.A., English, Southwestern Univ., Needham, California 1969-73: B.A., cum laude, Middletown Coll., Madison, Ohio Major: English; minor: French
DISSERTATION: (in progress)	"The Mock Heroic as a Convention before Dryden" The dissertation traces the development of mock-heroic and mock-epic conventions in English poetry before the publication of "MacFlecknoe" in 1682. Dissertation director: Harrison E. Smith
ACADEMIC HONORS:	A. Marshall Elliott Dissertation Fellowship, Eastern Univ., 1978-79 Ph.D. Qualifying Examinations passed with Distinction, 1978 Distinguished Teaching Award, Eastern Univ., 1977 Sigma Tau Delta English Honorary Society, Middletown Coll., 1972-73 Dean's List, Middletown Coll., 1969-73
TEACHING EXPERIENCE:	Freshman Composition, Eastern Univ., 4 semesters Introduction to Modern Fiction, Eastern Univ., 1 semester British Literature to 1800, Eastern Univ., 1 semester Writing Skills Center, Eastern Univ., 2 semesters North City High School, 3 years [optional item; recommended for teaching-oriented institutions]
TEACHING INTERESTS:	Renaissance and 17th-century literature, Metaphysical poetry, rhetoric/composition
PUBLICATIONS:	"A Note on Crucifixion Imagery in 'Holy Sonnet XI,'" accepted for publication in the <u>Dome Society Quarterly</u>
ACADEMIC SERVICE:	Member, Freshman English Textbook Selection Committee, Eastern Univ., 1978-79 Officer, English Graduate Student Committee, Eastern Univ., 1977-78
LANGUAGES:	French: excellent speaking, writing, and reading ability German: reading knowledge
ASSOCIATIONS:	Modern Language Association, Northeast Modern Language Association,

AIESEC ALUSTAB UUT HOOAEGA

Uuel õppeaastal jätkab oma tegevust vanim TTÜ-s registreeritud rahvusvaheline üliõpilasorganisatsioon. AIESEC-Tallinna jaoks on alanud õppeaasta juba neljas. Kuigi alates 1989.aastast, mil oma tegevust alustati, on organisatsiooni nägu märgatavalt muutunud, on praeguseks suudetud leida oma koht ülikooli elus. Oma tervikliku filosoofiaga ollakse kindlasti üks omanäolisemaid TTÜ-s.

AIESEC (Majanduse ja Juhtimise Üliõpilaste Rahvusvaheline Assotsiatsioon) on organisatsioon, mis ühendab majanduse ja juhtimise probleemidest huvituvaid üliõpilasi 74 riigi 724 ülikoolist. Tegemist on vanima rahvusvahelise üliõpilasorganisatsiooniga, mis asutati juba 1948. aastal Stockholmis. Täna on AIESEC-iga liitunud ka Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli tudengid.

Uus hooaeg töötab AIESEC-Tallinnale kujuneda eelnevatest veelgi tihedamaks.

Juba 13. – 18. oktoobril toimub rahvusvaheline seminar "Business Careers in the East", mis on kujunemas traditsiooniliseks ürituseks. Veel enne seda, 8. – 10. oktoobril on kõigil uutel liikmetel võimalus osaleda rahvuslikul treeningseminaril (NTS) Tartus, kus antakse ülevaade AIESEC-i olemusest, filosoofiast ja ka feelingust. Võimalus on osaleda analoogilisel üritusel ka Soomes. Siinkohal on ehk sobilik mainida, et AIESEC-Tallinnal on kujunenud tihedad koostöösuhted AIESEC-i komiteedega Tampere, Göteborgis, Passaus, Viinies, Baselis ja Budapestis. Suhteid arendatakse ka teiste lokaalkomiteedega.

Läbi aegade on AIESEC-i üheks põhiprogrammiks olnud tudengite praktika vahetuse programm ITEP, mida tehakse arvutiprogrammi "Target" abil. Igal aastal osaleb selles ligemale 7000 üliõpilast ja firmat kõigist AIESEC-i maadest. Sel-

le aasta 5. august jääb AIESEC-Tallinna annaalistesse, kuna sel päeval saabus meie esimene praktikant – Cytia Wasenaar Mannheimi ülikoolist. Tööle asus ta Rakvere Lihakombinaati. Sel sügisel peaks saabuma veelgi tudengeid. Peatselt avaneb praktikavõimalus ka esimestel TTÜ üliõpilastel. Kuna uuel õppeaastal kavatakse AIESEC-Tallinn täie tõsidusega ITEP programmi lülitada, siis on nüüd mõnelgi vanema kursuse tudengil võimalus õppida tundma välisfirmade tegevust. Kui nüüd keegi tundis, et AIESEC on midagi just tema jaoks, siis võib helistada telefonil 474-073. Veelgi parem on aga koos oma ideede ja tegutsemislustiga astuda läbi ruumist X-311 majandusteaduskonnas.

MATI MURD

INSENERIDELE OMA TÄIENDUSKOOLITUSE KESKUS

Meie ülikoolis töötab alates käesolevast semestrist tehnika- ja majandusspetsialistide täienduskoolitust korraldav keskus. TTÜ täienduskoolituse keskuse (TKK) tegevuse põhieesmärgiks on Eesti Vabariigi vajaduste rahuldamine kõrge kvalifikatsiooniga inseneride järele ja TTÜ teadusliku ja pedagoogilise potentsiaali arendamine tihedas seoses praktika vajadustega.

Eesmärkide saavutamiseks hakkab TKK tegelema:

- tehnika- ja majandusala spetsialistide täienduskoolituse korraldamisega koostöös TTÜ õppetoolide ja instituutidega, erialaliitudega ning ettevõtetega;
- täienduskoolituseks otstarbeka infrastruktuuri loomisega TTÜ-s;
- täienduskoolitusala nõudluse selgitamisega ja õppetöö vormide valikuga;
- täienduskoolitusala teenuste pakku-misega ja reklaamiga. Üheks tegevuse-valdkonnaks võib pidada ka koostööd

Eesti Inseneride Liidu, Eesti Teadlaste Liidu ka kutsealade liitude ning rahvusvaheliste täienduskoolitusala organisatsioonidega. Siinjuures on TKK-l õigus TTÜ nimel sõlmida täienduskoolituse korraldamiseks lepinguid ettevõtete, organisatsioonide ja üksikisikutega.

Mitmesuguse kestuse ja intensiivsusega kursuste, seminaride, konverentside jms. läbiviimiseks kutsume kolleege nii meilt kui ka mujalt. Kooskõlas TTÜ põhikirja ja nõukogu otsustega on meil ka õigus kehtestada täienduskoolitusest osavõtjatele vastuvõtu tingimused ning tasumäärad. Samuti hakkame TTÜ nimel välja andma täienduskoolituse tunnistusi ja tõendeid. Loomulikult huvitab paljusid meie rahade seis. Rahalised vahendid moodustuvad:

- riigieelarvest saadavatest vahenditest;
- täienduskoolituse tasudest;
- majandustegevuse tuludest;
- eri- ja sihtfondide eraldistest;

– annetustest, sponsorlusest jms.

Laekunud maksudest loodame tasuda lektoritele ja läbiviijatele ning kursuseid korraldavatele institutidele vastavaid sõlmitud lepingutele. Instituudid peaks siit saama tuge oma materiaalse baasi hooldamiseks ja arendamiseks.

Lisaks eelmainitule loodame nii firmade kui ka sponsorite abile, sest sponsorlus koolitusele tasub end õige pea mitmekordselt.

Lp. KOLLEEGID! Kui olete huvitatud täienduskoolitusest ja Teil on huvitavaid plaane, palun tulge aadressil Ehitajate tee 5, III. korpus, tuba. 211 või helistage tel. 531-356.

Sponsoritele aga a/a nr. 609757 ESP Koidu Pangas Tallinnas, märgusõnaga "TÄIENDUSKOOLITUSE KESKUS".

Koostöölootusega

ANDRES KALLASVEE

TTÜ täienduskoolituse keskuse juhataja

Eesti Üliõpilaskondade Liit korraldab KÕNKURSI üliõpilaste elu käsitlevate uurimistöde projektidele.

Eelistatud teemad:

1. Üliõpilaste majanduslik toimetulek
2. Üliõpilaste tervis.

Osaleda võivad nii üliõpilased (sh. magistrandid) kui ka professionaalsed teadlased ja uurimiserühmad. Parimatele projektidele on ette nähtud finantseerimine ja preemiad (sh. lühiajalised (teadus-)visiidid Lääne-Euroopa ülikoolidesse).

Projektide esitamise tähtaeg on 01. detsember 1992.

Üliõpilaskondade Liit.

Meie aadress on:

Pronksi 3, EE0010,

tel.: 43 78 91

TTÜ NÕUKOGU

22.09

- kinnitati palgaeskiri, mille aluseks on EV Valitsuse 19.06.1992 ning 29.06.1992 määrused nr.185 ja 193 ja Haridusministeeriumi 19.06.1992 käskkiri nr.179.
- kinnitati optoelektronika ja röntgenanalüüsi labori baasil Materjaliuuringute keskuse loomine alates 1. oktoobrist 1992.
- TTÜ nõukogu juhatajaks valiti Heino Ross, asejuhatajaks Rein-Karl Loide.
- kinnitati õppekomisjon 1992/93 õppeaastaks (esimees prorektor Tiit Kaps).

ESIMENE TEMPUS-PROGRAMMI PROJEKTI KOORDINAATOR EESTIS JA TTÜ-S

TEMPUS-programmi (Euroopa Ühenduse kõrghariduse edendamise programm) heakskiidetud projekti "Ühiskonnakorralduse ja sotsiaaliitika osa Eesti sotsiaaliitilistes muutustes" koordinator Dr. David A.Roberts Manchesteri Ülikoolist viibis üheksapäevasele töövisiidil Eestis arutamaks konkreetseid koostööplaane kolleegidega tehnikaülikoolist ja pedagoogikaülikoolist.

Projekti, milles Euroopa Ühenduse poolelt osaleb ka Iiri Rahvuslik Ülikool, eesmärgiks on Eesti sotsiaal- ja humanitaarteaduste aastakümnete-pikkuse eraldatuse ületamine ühes valdkonnas – ühiskonnakorralduses (public administration). Praktiliselt tähendab see, et eelmaintud kahe kõrgkooli õppeplaanidesse hakkab lisanduma konkreetseid teadmisi ja oskusi andvaid õppekursusi, mis aitavad noortel inimestel edaspidi paremini toime tulla praktilise juhtimistööga ühiskonnaelu erinevatel tasanditel.

TTÜ MUINSUSKAITSE KLUBI ON VIEEAASTANE

Juba praegu tundub 14. oktoober 1987 väga kaugena. Kuid just sellel päeval kogunes ühes VI õppehoone suures auditoriumis käputais inimesi, kes olid otsustanud luua TPI Muinsuskaitse Klubi. Eesmärgiks oli ühineda sellel suvel tekkima hakanud ülevabariigilise muinsuskaitse liikumisega, mis valitsevatele võimudele tundus olevat surmaohtlik. Võib-olla ta seda lõppkokkuvõttes oligi, sest hiljem tekkinud Eesti MKS sai lähtekohaks paljudele liikumistele, millest igauks on omal moel kaasa aidanud

toimus 16.–19. septembrini Saksamaal Kielis. Tallinna Tehnikaülikoolist osales sellel esinduslikul üritusel professor Jüri Tanner: "Ülikoolides on jõutud äratundmisele, et just nemad on kutsutud lahendama perspektiivseid probleeme oma suhteliselt vähesema mõjutatuse tõttu igapäevasest olupoliitikast." Esimest korda kohtusid 16 ülikooli rektorid 1990. aasta märtsis Gdanskis, eemisel aastal Visby's oli osavõtjaid konverentsil juba 20 võrra

rohkem ning sellesügisesele ökoloogia-probleemidele pühendatud kokkusaamisele sõideti kohale 51 ülikoolist Balti mere kaldalt tundmaks muret ja leidmaks vastust: "Kas Balti meri on meie ühine prügist või meeldiv elukeskkond?"

1993. aasta konverentsiks kutsus Baltimeremaade ülikoolide rektorid kulla Vilniuse ülikooli rektor.

Ulli Sats

KASULIK KOOSTÖÖ KEMPTENI KOLLEEGIDEGA

Prof. Juhan Laugis, elektriainete ja jõuelektronika instituudi direktor: "Kõik algas 1989. aasta oktoobris, kui esimest korda külastasin Kempteni Eri-alakõrgkooli. (Fachhochschule Kempten). FHK on asutatud 1978. aastal, kõigiti uus ja kaasaegne õppeasutus, millele hakkas seal kohe väga meeldima".

Prof. Dr-Ing. Johannes Steinbrunn (FHK) pidas samuti oluliseks eelkõige häid isiklikke suhteid. 1990. aastal sõlmiti TTÜ ja FHK vahel koostööleping, kohe sama aasta suvel sõidis Saksamaale praktikale esimesed tehnikaülikooli tudengeid, kelle kohta prof. Steinbrunn firmadelt vaid kiidusõnu kuulis ja nüüd on TTÜ tudengid saanud kasulikke teadmisi juba kolmel suvel.

1991. a. sügisest õpib Kemptenis ka kolm tehnikaülikooli tudengit, mis tõendab üha tihedamaks muutuvat koostööd ja mida veelgi süvendasid erakorralise professori Endel Ristheima nelja ja poole kuu jooksul Kemptenis peetud loengud ja seminarid.

Septembri lõpus viibis TTÜ-s jällegi külas prof. Steinbrunn ja seekord oli temaga kaasas firma "Siemens" insener Ludger Frerich, et kohapeal selgitada, mismoodi kõige paremini aidata oma Eesti kolleege.

Prof. Steinbrunn: "Oleme siin, et uurida teie vajadusi ja koos "Siemens" firmaga aidata uuendada prof. Laugise instituudi laborisisustust. Kõige tähtsam probleem on muidugi, kuidas leida selleks raha. Praegu on TTÜ meie ainuke koostööpartner Ida-Euroopa riikides, loomulikult läheb meil (st. Saksamaal) praegu palju raha endise Ida-Saksa abistamiseks, aga rumal oleks sulgeda silmad kõigide teiste maade ees. Saksamaa majanduslik olukord sõltub suuresti tema ekspordid edukusest, meil pole kulda ega maavaru, ideede ekspordiks on aga vaja eelkõige häid kontakte ja seepärast oleme ka väga huvitatud headest suhetest Eesti ja TTÜ-ga. Loodan, et meie koostöö on vastastikku kasulik."

Ulli Sats

Eesti Vabariigi taastamisele, sellele seisu, milles me täna oleme.

Meie muinsuskaitse klubi saavutas oma kõnekoosolekutega aulas meie ülikoolis ja ka väljaspool seda kiiresti suure populaarsuse. Selle liikumise kõrgperiood kuulub aastatesse 1988–89, edasi hakkasid vabariigis (ja ka meie ülikoolis) poliitilises elus domineerima teised jõud ja liikumised.

Tänaseks on paljud endistest muinsuskaitse klubidest loobunud oma toonast poliitilisest rollist ja hakanud mitmesugustes vormides tegelema muinsuskaitse ja ajalooaga. Kas poleks meilgi aeg asuda tegelema TTÜ ajalooaga uues olukorras, kus saime "akki" 1986. a. pühitsetud 50 a. kõrgkoolist

74-aastaseks ja ees seisab igati auväärne 75. juubel?

Kõigest hoolimata võime aga täna tõdeda, et TTÜ MKK asutamisest on möödumas 5 aastat, mille jooksul oleme andnud oma panuse rahva mälu iseseisva Eesti Vabariigi olemasolu taastamisel.

Seoses sellega kutsus TTÜ MKK oma endisi ja praegusi liikmeid, samuti ka kõiki asjahuvilisi 15.oktoobril 1992.a. kell 14 VI õppehoone 122. aud. aastapäeva koosolekule. Samal ajal on III õppehoone koridoris välja pandud klubi tegevust kajastav näitus.

TTÜ MKK esimees
UNO LIIV

TTÜ ajaleht ilmub 30. aprillist 1949 • Toimetaja Ulli Sats •
Toimetuse aadress: TTÜ, Tallinn EE0108, Ehitajate tee 5, VI-211,
tel. 537-281 • Arvutimakett TTÜ KG • TTÜ trükkkoda • T. 305
• Hind 50 s